

[Inger Merete Nordentoft.]

sagde så sent som den 17. december 1949 i Bruxelles:

„Jeg er vis på, at Tysklands genoprustning vil føre til ny spænding, som vi selv vil bære ansvaret for.“

Men i 1951 hedder det med Eisenhowers ord den 20. januar:

„For mit vedkommende er det, der hører fortiden til, svundet bort.“

Ja, borte er de højtidelige forsikringer, borte er de forpligtende løfter, Potsdamerklæringen. Men når højtideligt indgåede traktater behandles som værdiløse papirlapper, er grundlaget for staternes fredelige samliv bragt i overhængende fare.

Der findes jo et forslag til fredelig løsning af det tyske spørgsmål. Den 3. november 1950 sendte Sovjetunionen en opfordring til regeringerne i USA, England og Frankrig om at lade afholde et møde mellem de fire landes udenrigsministre for at drøfte forslag angående en ordning af Tysklands forhold, som var vedtaget på en konference i Praha den 20.—21. oktober 1950 mellem udenrigsministrene for de øst-europæiske, folkedemokratiske lande, Sovjetunionen og den tyske demokratiske republik. Disse beslutninger gik ud på, 1) at regeringerne i USA, Storbritannien, Frankrig og Sovjetunionen i fællesskab skulle offentliggøre en erklæring om, at de ikke ville tillade en remilitarisering af Tyskland, at de ikke ville tillade, at Tyskland blev indblandet i aggressionsplaner, og at de oprigtigt ville bestræbe sig for at gennemføre Potsdamoverenskomsten for at opbygge et demokratisk, fredselskende Tyskland, 2) at alle restriktioner, der hindrer udviklingen af Tysklands fredsøkonomi, skulle fjernes, og at man ikke burde tillade en genoplivelse af det tyske krigspotential, 3) at der ufortøvet skulle afsluttes en fredstraktat med Tyskland, der genopretter den tyske stats enhed i overensstemmelse med Potsdamoverenskomsten, og at alle stormagternes besættelsestropper skulle trækkes tilbage fra Tyskland inden et år efter fredstraktatens oprettelse, og 4) at repræsentanter for den tyske demokratiske republik og for Vesttyskland på basis af ligeberettigelse skal danne et forfatningsgivende råd for hele Tyskland for at forberede dannelsen af en demokratisk, fredselskende, suveræn regering for hele Tyskland. Forslag i så henseende fra det forfatningsgivende råd skal forelægges til fælles godkendelse for regeringerne i Sovjetunionen, USA, Storbritannien og Frankrig, og rådet skal, indtil der er dannet en regering for hele

Tyskland, assistere med at forberede en fredstraktat. Vedrørende denne fredstraktat skal det tyske folk under visse omstændigheder have adgang til ved en afstemning at give direkte udtryk for sin mening.

Enhver, som nøje har fulgt udviklingen af udenrigsministrenes stedfortræderes møde i Frankrig, ved, hvordan man tog allehånde midler i brug for at undgå denne konference. Men allerede den 30. november 1950 rettede ministerpræsident Otto Grotewohl på den tyske demokratiske republiks vegne en henvendelse til Bonnrepublikkens ministerpræsident Adenauer, hvori han siger:

„Fredens bevarelse, afslutningen af en fredstraktat og genoprettelsen af Tysklands enhed er fremfor alt afhængig af forståelsen mellem tyskerne selv. Vi mener, en sådan forståelse er mulig, da hele det tyske folk ønsker en fredelig ordning.“

På denne baggrund foreslog Grotewohl øjeblikkelig optagelse af ligeberettigede og forbeholdsfri forhandlinger mellem regeringerne fra Øst- og Vesttyskland med henblik på at danne et konstituerende råd for et forenet Tyskland. Der gik syv uger, før Adenauer svarede. Han opstillede da en række betingelser for forhandlingerne, hvis indhold var, at de østtyske forhandlere på forhånd skulle antage Adenauerregeringens synspunkter på alle stridsspørgsmålene. Fra Berlin blev der svaret, at forhandlingerne selvsagt måtte foregå uden nogen art af forhåndsbetingelser.

Den 30. januar 1951 vedtog den tyske demokratiske republiks folkekammer en fornyet henvendelse til Bonnregeringen og til det tyske folk. I denne henvendelse blev de østtyske repræsentanter befuldmagtiget til at tage alle de spørgsmål op, som Adenauer havde brugt som påskud til at nægte at forhandle. Det, de især befuldmagtigedes til, var:

1) Konkret at behandle forslag om betingelserne for forenelsen af Tyskland, i særdeleshed forslag om det i dr. Adenauers erklæring nævnte spørgsmål om skabelsen af en retsstatlig orden og en fri regeringsform i hele Tyskland samt også spørgsmålet om beskyttelse af menneskerettighederne og fredens bevarelse.

2) At forhandle om den talmæssige styrke, bevæbningen og den stedlige fordeling af politiet i hele Tyskland, derunder også den tyske demokratiske republiks folkepoliti. Derudover vil den tyske demokratiske republik, blev det sagt, forsåvidt det skulle blive betragtet som nødvendigt, allerede inden Tysklands forening gennemføre en nedsættelse af politiets talmæssige styrke i Øst-